

2.8.43 11/11
תל-אביב, 31.7.43, טבת

אלה בבקר קבלתי מתקא ספי"ט סקאחירו שנזדמן בארוחת ערב אצל סוין עם הוסקינס, טמסר לו שהוא עוסק לנסוע לאיבן-סעור בעניינינו, כפי שרמז בשליחות הנשיא כתוצאה מהסיחות של וילס ושל הנשיא עם דר' וייצמן. למחרת ארוחת הערב יצא הוסקינס לסוריה ויחזור לפצרים לאחר שיחיה בארץ שלושה ימים - יום ו', יום ז' ויום א' - וחזר מוכן להפגש אתי. מ"ט ספי"ט להתקשר אתו על ידי פינקרטון. התקשרתי עם הקונסול האמריקאני והפגישה נקבעה לשעה 11.00 ביום א' (11/11) בבית הקונסול.

לאחר קבלת המניס' עזב אותנו הקונסול לבדנו. הוסקינס, שנפגשתי אתו לפני 8 חודשים, שאל מה קרה מאז ועד היום חזה בארץ. אמרתי לו שבסובן זה הארץ נמצאת במצב טוב, היות ולא קרה שום דבר. הניוס נמסך וחולך, אם כי הגיע כמעט לנקודת הרוויה, לאחר שהיטוב נתן יותר מ-30,000 איש לכוחות המוריינים, שלפי קנה המידה האמריקאני זה צבא של 8 מיליונים. התעשייה שלנו מוסיפה לעבוד בשביל הצבא, ובימים האחרונים יש קצת האטה. בשטח הערבי יש סימנים קלים המעידים על התפכחות מהספר הלבן, וישל ערבים אחדים - אם כי לא ברור באיזו מידה הם רפרזנטטיביים - המוכנים לבוא לידי הסכם עם היהודים שלא על יסוד הספר הלבן.

הוסקינס שאל אותי מה בדבר ח"נון-קואופרייטן שלנו עם הממשלה. לפני זאתו מאמריקא הוא קרא בעתונות סטייטסמנט שלי בענין זה. הסברתי לו שהנדון אינו נון-קואופרייטן כללי עם הממשלה, אלא אך ורק בקשר להכרזת הממשלה על פיתוח לאחר המלחמה הבנוי על הספר הלבן. הוא בקט פרטים בענין זה, ולאחר שמסרתי לו הנקודות העיקריות שבתכנית הממשלה ובעמדתנו בנו והחלטת הועד הפועל הציוני, בקטני להפגיש לו את גאום הנציב ואת גאומי ואת החלטת הועד הפועל הציוני.

הסיחה עברה לסצב העניינים באמריקא, והוסקינס ספר טמאן היתה צא התקדמות רבה בתוצרת המלחמה. כמעט אין בית חרושת יותר העובר בשביל התצרוכת הציווילית, והמסב של היצור המלחמתי משביע רצון, אם כי עדיין לא נפתרה לגמרי השאלה על הסגרת תוצרת זו לחזיתות, אבל יש התקדמות גם בשטח זה. אמרתי לו, שבמכתבים שקבלתי בזמן האחרון - עוד לפני נפילת מוסוליני - מאמריקא כותבים לי על אופטימיות רבה חסודרת שם לקץ מהיר של המלחמה. הוא אישר שיש טמ סצב רוח כזה, אולם הממשלה עושה הכל כדי לעקור אסליה זו מלב הציבור, ואין להניח שהמלחמה תגמר לפני סוף 1944.

שאלתי אם הוא יכול להגיד לי לשם מה הוא בוסע לאבן-סעור. הוא אמר שנסיעתו זו היא סודית, וגם בוואטינגטון וגם ב-אחירו ידוע רק שהוא בשלח

לקאהירו, אבל הוטל עליו מטעם הנשיא לראות את אבן-סעוד ולברר אם הוא מוכן להפגש עם ד"ר וייצמן או עם אחד מנציגיו לדון בשאלת ארץ-ישראל.

הוא טאל אותי מה דעתי על אבן-סעוד. אמרתי שאף פעם לא נפגשתי איתו, אבל חיו לי סיחות עם נציגיו בלונדון ובכירות. חרושם הכללי של האיש הוא של איש גבון וזהיר. ידוע לנו שבימי ועדית לונדון, אם כי שליחו הסתתף במלחמת המדינות הערביות, הוא נקט עמדה טובה מזה של שאר המדיניות, והודיע/ לממשלת הוד סלכותו שבפתרון שאלת ארץ-ישראל יש הכרח להתחשב ביהדות העולמית ולא למסור את יהודי ארץ-ישראל לחסדי המופתי; אולם בזמן האחרון הופיע - כמדומני בפעם הראשונה - בהצהרה אנטי-ציונית חריפה בעתון אמריקאני, וסענתו העיקרית היתה שלאחר שהערבים כבשו את הארץ לפני כ-1,300 שנה וחם שליטים בה מאז, אין ליהודים יכולה להיות כל תביעה עליה. הוסקינס העיר שוייז ענה על הודעה זו.

הוספתי ואמרתי שלדעתי אין לאבן-סעוד כל מעמד בארץ-ישראל, ואני מסופק אם התערבותו תהיה לברכה. ייתכן שיש לו אמביציות מאן-ערביות, אבל לא ערביי סוריה ולא ערביי כיראק ולא ערביי ארץ-ישראל מוכנים לקבל את שלטונו, ולא תהא לו השפעה על הערבים אם ירצה להתערב לסובתנו, רק כאשר יצהיר הצהרות בגדנו, יהיו דבריו נשמעים בקרב הערבים.

ספרתי לו על תכנית מילבי, שכאילו היא נעשתה בסמכותו של אבן-סעוד. הוסקינס העיר, שיתכן שלא תמיד אנשינו מוסרים בדיוק הצהרות משלמים, וייתכן שזה רק מהיחודי לנו של מילבי - לפה שאני הסכפתי.

ספרתי להוסקינס על הסיחה שהיתה בוואשינגטון בסטייטס-דיפארטמנט בהסתתפות סרתוק על ענין אבן-סעוד, שבה הסביר סרתוק שאין להכניס את אבן סעוד לתוך ענין זה, ונדמה לי שהמסמנה על הסורה התיכון סוריי קבל את דעתו של סרתוק בענין זה, וסכיון שהוא עומד עוד להפגש איתו לפני הנשיעה, אני מניח שסרתוק בעצמו ימסור לו על ענין זה בפרוטרוט.

שאלתי את הוסקינס לתכניותיו, אפר לי שהוא ביום ג' יהיה בקאהירו, ביום ד' יהיה בבי"דה, יטב בסעודיה 2-3 שבועות, משם יחזור למסור דו"ח לנשיא, אבל בדרכו הוא יהיה בירושלים, יראה אותי ויוכל למסור לי יותר פרטים.

הוא תסיר גדול של עובדות, ולפני חזירתו הוא רוצה לקבל את הידיעות האחרונות על המצב למען שחדין והחשבון לנשיא יהיה מלא עד כמה שאפשר.

סאלתיו על רשמיו מהארץ בפעם הקודמת ובפעם זאת. אפר לי שהוא כאשר הקסור בעצמו עם הרוסת הסכסטיל בניו-יורק בקר בבתי החרוסת שלנו, ואם כי הוא מנא אותם במריחתם, חרי הוא מסופק אם בלי תעריף גבוה יוכלו להתקיים במלאחר המלחמה, כי הנחשלות של הסכונות לא תרשה להם להתחרות בטוק העולמי החפטי.

ב"אתא" למטל עובדים על כל שני נולים פועל אחד, בטעה טבאמריקא סטטיק טפק

אחד על ארבעים גולים סיכאניים, אמרתי לו שאין זה מן הנמנע שאחרי הטלחמה
נעלה את הרמה הטכנית של החרושת שלנו.

סאלתיו על סיב העבודה של הסועל שלנו, אם חם גומלים בהרבה מהסועלים
באמריקא ובאנגליה, והוא אשר שלא מצא שום סגם בעבודתו, אבל סריון חסועל אינו
תלוי רק בו, אלא בעיקר במכונות. כל זמן שהחרושת שלנו תהיה מיוסדת על כלים
מיוסנים תזקק לחגגת מכס.

הוא מסר לי שלמני נסיעתו ראה את גולדסן וגם היתה לו סיחה עם פרנקפורטר,
אשר סם על עצמו את אדרתו של הסנח ברנדיס.

הסיחה נמשכה כשעה וחיתה יותר ידידותית וגלוית-לב מהסיחה הראשונה,
נפרדנו על סנת סנמנט שוב לאחר סובו מסעוריה.